

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGÓ
Egyes szám ára hétköznap 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELÉLŐS SZERKESZTŐ
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16
Szerkesztőség T. 3-47. • Kiadóhivatal T. 3-48.

Egybevetések

Tíz évvel ezelőtt országszerte átvette a kormányzást a törvényes intézmények helyett az ugynevezett „nemzeti tanács”. Ez a legerősebb forradalmi lépés volt, amelyet aztán gyors egymásutánban követtek hétről-hétre, hónapról-hónapra a többi, már nem is forradalmi, hanem egyenesen és kétségbevonhatatlanul lázadászámába-menő tények, míg csak lezüllettünk a mélypontig, a posvány fenekéig: Trianonig. Tíz évvel ezelőtt itt Debrecenben is megalakult a „nemzeti tanács”, amely a város házában ültette fel tanyáját. Ha jól emlékszünk, a tanács mostani tagjai közül már akkor többen ugyanazon a helyen ültek, ahol ma, egy-kettő kibukott, egy-kettő pedig emelkedett; ha nem csal az emlékezetünk, az akkori polgármester, aki ma is közfunktionárius, jeles jogász, agilis férfi, alkotmányos polgár volt; ha nem tévedünk, a zsidó hitközségnek akkor is ugyanaz a vezetője volt, aki ma és egyben ugyanő bentfentes városi ember is volt, szerepvivő, pártelnök, mozik birtoklója és meggyász. Amellett 1912 végén még a mai közgyűlés törvényes alappal is birt, hiszen 1914-ben alakult, valamint a választott városi tisztviselők is rendelkeztek ugyanazon törvényes alappal. És mégis — mindezek ellenére! — rendkívüli közgyűlést nem hívtak össze sem akkor melegeben, az első meglepetésben, sem később, a józanabb lehangolás állapotában!

Most, tíz év múlva, a keresztyén magyar ifjúság úgy találja, hogy jövője veszélyeztetve van, szájából majdan a betevő falatot ki akarják űtni és ezért — helyesen, vagy helytelenül: az más kérdés, — tüntetni merészel, fiatalos hévvel és tüzzel, de nemes hazafisággal és szent önzéssel kifejezi a tiltakozását; megmondja, hogy az a kóntós, amit akaratom ellenére rámerőszakoltak, az Nessus-ing, és lám, megmozdulnak egyszerre az egyetértő szervek: a zsidó hitközség vezetője és a nemes tanács és úgy ítélik, hogy azonnal rendkívüli közgyűlést mondjon anathémát e vakmerő, elvetemült fickókra. Persze, persze, még annyi joga se legyen a keresztyén magyar ifjúságnak, hogy a száját feltárhassa, hogy abba maga is beleszólhasson: milyen darócot kíván viselni, ha majd egyszer beáll az ugynevezett magyar közélet taposómalmába robotoló rabszolganak. Pedig, még az is megszívlelendő, köz- és magánjogász urak, hogy vajjon az az 1914-ik évi közgyűlés és tisztikar bir-e még ma is minden kétséget kizáró és nem vitatható törvényes alappal? A keresztyén nacionalista közvélemény például, miután önnan céltudatosan kizárták, az ott hozott elvi határozatokat nem tartja magára nézve kötelezőnek, mert „de nobis sine nobis”-elvet még a zsidó-szabadkőmives-álliberális korszakban sem fogadhat el igazságos kormányzati alapelveknek.

1919 április végén megszálltak bennünket az oláhok. Nemsokára a város háza közgyűlési termébe Dumit-

rescu oláh altábornagy egy nagy értekezletet hívott össze és azon a megjelentektől adatokat, neveket kért a lezajlott kommunizmusra vonatkozólag. Megtagadták a magyarok ezt a közreműködést; nagyon helyesen, igazi magyar még a hitvány vörös söpredékkel szemben sem lehet „spicli”. De megszólalt a hivatalos városi hang is: „nemesak ezért nem leszünk feladók; de azért sem, mert mi igazi keresztyének vagyunk, már pedig Krisztus mondta: „aki téged megdob kövel, dobd vissza kenyérral”. Ezt már az értekezlet többsége nem helyeselte, amit nagyon is meg lehet érteni. Mi azonban azt mondjuk: elfogadjuk és helyeseljük ezt az elvet, de csak akkor, ha az egy egész életre szól és mindenkinek egyformán kijár.

Mert ime, tíz év múltán, mikor a keresztyén magyar ifjúság a maga igazáért megmozdul, — ismételjük: ettől függetlenül az, vajjon helyesen vagy helytelenül? — ugyanaz a városi hang azt mondja, amint ezt a város hivatalos lapjában azóta megcáfolatlanul olvastuk, hogy a városi összes segélyt meg kell vonni az egyetemi ifjúságtól, különösen pedig a verekedőktől. Azt gondoljuk, hogy egy elvnek, legelsősorban pedig a Krisztus tanításának csak addig van jogosultsága bárkinek a szájában, főleg pedig felelős tényezőknek az ajkán, amíg az alól nincs kivétel. Milyen helyzetben sulyos megkülönböztetések vannak, akkor az már csak üres frázis. Pedig hát ebben az esetben az sem utolsó körülmény, hogy 1919 áprilisában felerészben zsidó, nagyjából szabadkőmives, teljes egészében pedig hazaáruló, istentagadó, a fennálló állami és társadalmi rendet esetleg gyilkolással is megváltoztatni kész lázadókról volt szó, míg most teljes egészükben keresztyén magyar fiukról esik döntés, akik éppen Istenük, hazájuk, leendő királyuk érdekében kívánnak egy — hitük és meggyőződésük szerint — jobb és boldogabb magyar jövőt kihozni. Hát biz ez, elismerjük, óriási különbség!

És még valamit! Azok a városi segélyek a keresztyén nemzeti világnézeti polgárok adóiból is adódnak részben össze. Ha tehát azok kiosztása felett dönteni akarnak közmegegyezésre, akkor tessék ennek az oldalnak is beleszólást adni a határozatba, mert így kénytelenek vagyunk feltételezni, hogy a kiosztás nem tárgyilagosan történik. Ha elveszik az adóinkat, ha kell a pénzünk, akkor jogunk van megkövetelni azt is, hogy belenézhesünk annak felhasználásába.

Az ugynevezett második királypuccsnál a budapesti katonaság jórésze megtagadta az engedelmességet és nem vonult ki Károly király ellen. Írásbeli bizonyítékok vannak itt ma is, amelyek igazolják, hogy akkor az egyetemi bajtársi egyesületek mozgósítására „plain pouvoir”-t kaptak az akkori vezetők. Az ifjak meg is tették a kormánynak, amit töl-

(Folytatás a 2-ik oldalon.)

Felhívás Debrecen magyar közönségéhez

A kultuszminiszter intézkedése folytán a Tisza István Internátus menzáját a mai napon bezárták. Ennek következtében a magyar feltámadásért küzdő keresztyén ifjúság egyik tekintélyes része, jobbára megszállott területi diáklányok és diákok máról-holnapra kenyér nélkül maradtak. A debreceni keresztyén-nemzeti társadalom erre a hírre a „Hajdúföld” felhívására azonnal megalakította diáksegítő bizottságát s ez már csütörtökön délután értekezletet tartott, melyen egyértelműleg elhatározta, hogy a nacionalista elvekért szenvedő diákság mindennapi élelmézésének biztosítása érdekében segítségkéréssel fordul a hazafias közönséghez. A kérelem már az első órákban városzerte oly nagy foku megértéssel találkozott, hogy Debrecen magyarul érző és áldozatrakész polgárságából máris igen sokan vállaltak el lakásra vagy kosztra egyetemi és főiskolai diákokat.

A diáksegítő bizottság, melynek permanenciában működő irodája a Ker. Nemzeti Ligában (József királyi herceg-utca 16. szám alatt) délelőtt 9—1-ig és délután 3—6 óra között fogad el jószívű felajánlásokat, kéri a közönséget, hogy akár természetbeni, akár pénzbeli adományait szíveskedjék haladéktalanul bejelenteni, annál is inkább, mert az élelem nélkül maradt diákok kenyeréről, a mi édes magyar gyermekeink kosztoltatásáról már a mai naptól kezdődőleg gondoskodni kell. A bizottság egyúttal felszólítja a diákokat, hogy elhelyezésük érdekében még ma, pénteken délelőtt jelentkezzenek a Ker. Liga irodájában.

A segítő akcióban eddig a következők vállaltak részt:
Szoboszlai Sándor táblai tanácselnök és családja két diák ebédje.
Sz. Gy. lakás és koszt egy diáknak.
Dr. T. E. lakás és koszt egy diáknak, valamint 100 pengő.
Németh Nándor négy diák reggeli, ebéd és vacsorája.
Csap Tibor egy diák reggeli, ebéd és vacsorája.
S. G. egy diák kosztja és lakása.
Dr. Sz. S. egy diák kosztja és ellátása.
Kerekes György két diák számára lakás.
Dr. K. Zs. két diák kosztjának.
A szeretetteljes felajánlásokért ezúton is hálás köszönetet mond a diáksegítő bizottság.

226 főiskolai hallgató ellen indított a rendőrség kihágási eljárást

A Kolléglumba zárt diákság reggelig sem kapitulált és a rendőrség Baltazár Dezső engedélyével az épületbe benyomulva végezte el az igazoltatást — A kultuszminiszter bezáratta a Tisza István internátus menzáját

Debrecen keresztyén társadalma fogadja szeretetteljes pártfogásába a kenyerüktől máról-holnapra megfosztott diákokat és diáklányokat

A liberális oldalról agyonhajszolt magyar főiskolai ifjúság beszorítva a Kollégium falai közé, egy egész éjszakán kemény férfiasággal tartott ki álláspontja mellett s nem volt hajlandó kapitulálni, míg a nacionalista diákmozgalmak két ellensége, Baltazár Dezső és Karai Sándor meg nem nyitották a kapukat az igazoltató rendőrség előtt.

Ezzel a momentummal egyelőre szünet állott be Debrecen magyar ifjúságának a numerus clausus mellett és a kisebbségi túltengés és protekcionizmus ellen vívott harcában. S e küzdelemben nem volt vesztes fél sem a végtelenségig kitartó ifjúság, sem a kötelességét fíradhatatlan buzgalommal teljesítő rendőrség, amelynek ténykedésében — néhány, fáradt idegeknek betudható sajnálatos incidensből eltekintve, — mindvégig megnyilatkozott a magyar ifjúság szeretete, hanem vesztes az a szellem, amely üres jelszavakat hangoztatva, ellenségként áll szemben az egész új magyar nemzedék-

kel s az a liberális gyűlölködés, amely hiába próbált meg éket verni a nemzeti társadalom értékes rétegei közé.

A tuloldal féktelen gyűlöletében mértéket nem ismerve leplezte le a maga különleges célkitűzéseit és az utolsó napok eseményei nagyon is alkalmasak voltak megnyitni a keresztyén közönség szemét, melyet most már aligha fog elkápráztatni bárminő hivatalan kezektől festeggett kulturfőlényes délibáb.

Mert *mindenfélre neonacionalista jelszó értékét veszti, amidőn a keresztyén közvélemény arról értesül, hogy diák fiát és leányait egyik napról a másikra az éhezés nyomorúságának löki oda egy lelketlen rendelkezés: a Tisza István Internátus menzájának váratlan bezárása egyszerre felébresztette a magyar társadalom mindaddig alvó öntudatát s megmutatta, hogy a magyar főiskolai ifjúság országos mozgalmában melyik oldalra állna a szent kötelesség.*

Ára 12 fillér

(A vezércikk folytatása.)

lük kívántak. 14-en meghaltak, egy-csomón megsebesültek. Eltemették őket nagy parádéval és tisztességgel. De hát mindez — ugy-e? — régen volt és talán igaz sem volt? Milyen jó, hogy írások vannak róla! A mai igazságos és hazafias világban szükséges az, ha a „felelőtlen elemek” az úgynevezett „felelős (?) elemek” megromlott emlékezetét segítenek helyes útra terelni letagadhatatlan dokumentumokkal.

Ma már nem kellene a bajtársi egyesületek; ma már rendőrtank jár nekik, esetleg megtisztelő titulusképen: „ronda banda”. Pedig hát a mi fiaink volnának azok, nem a máséi! Talán mégis csak a leendő magyar intelligencia tagjai ők, vagy mi a csudák? Egykor ők felnőve ítéletet mondanak a mai kis és nagy, kisebb és nagyobb, legkisebb és legnagyobb vezetőkről. Igaz, hogy ezek már akkor nyugodni fognak, ki itt, ki ott és nem törődnek a jövővel semmilyen kritikájával. Azonban a messze jövő helyett könnyen jöhet még közeli jövő is, hiszen a sors nagy mester és akkor esetleg jók lennének a ma levágtatók, körülzárolt egyetemi hallgatók, ha kötélnék állanának és életüket, vérüket megint olyan bolondos fővel vennék vágóhídra, mint Budaörsnél tették?

Tíz év keserves könny- és vérpatakja — úgy látszik — hiába folyt végig a trianoni magyarokon, mert megdöbbentő hasonlatosságok mutatkoznak közéletünk terén a tíz évvel ezelőtti eseményekhez.

zönek, mert „de nobis sine nobis” —

**Épület és bútort
vásárlások,
fournérok**
BÉSZLER LAJOSNÁL
• Széchenyi-utca 2. szám.

**Juhász-világ-
szemlélet***

Írta: vitéz dr. Málnási Ödön.

Az utcai járdához szokott városi ember alig veszi észre a magyarság egyik nomád, ősfoglalkozásának: az állattenyésztésnek, a pásztoréletnek lényegese és gyors átalakulását. Nem meglepő jelenség, mert a pusztai fiának nincsen megírva a története (legfeljebb régi és oklevélszótárainkban), a vonaton is újságot olvasó utas már ritkán tekint a legeltető pásztorra, a kutató utjától is távol van a pusztai fia, ha pedig mégis utjába éjt, gyakran egyet sehogysem tud megközelíteni: a magyar pásztor lelkét. Pedig nagyon figyelemre és kutatásra méltó a magyar pásztoréletnek átalakulása. Régen csak az időt töltött (börtönben volt) és a katonaviselt pásztorok formálhatták át analfabéta társaiknak lelkét és nyelvét. Népoktatásügyünknek fejlődése és az általános védőkötelezettség nem csak a zsoldárt, imakönyvet tette hozzáférhetővé a pásztor számára, hanem még inkább a kalendáriumot és a ponyvát. Eltűnt a rovás is. A világháborúban résztvevő pásztorok látóköré hirtelen kitágult, világnézetük és politikai eszméik alapjában véve megváltozott. Nagyobb részben önmaga által készített gúnyját levetette és vásáron vett ruhát öltve magára jön a városba, mert másként megszólják az emberek. A vásári nő-

* Részlet a szerzőnek most megjelenő néprajzi monográfiájából.

A rendőrség benyomult a Kollegiumba

Részletesen beszámolt a Hajdúföld tegnapi száma a főiskolai ifjúság kollégiumi ostromlatáról, amely csütörtökön reggel fél 7 órakor Karai Sándor akciójára azzal ért véget, hogy Porubszky Gyula rendőrtanácsos és vitéz Tóth Gyula rendőrkapitány vezetésével a rendőrség

bevonult az egyetem által bérelt épületbe s igazoltatta az ott tartózkodó diákokat.

Előzetesen Karai Sándor páratlan buzgósággal járta be a Kollégium helyiségeit, nehogy egyetlen diák is megmenekülhessen a kihágási eljárásból. A főiskolai hallgatók egyenként igazolták magukat, minden ellenállás nélkül, miközben a numerus clausus és a Hajdúföldet éltették. Ezalkalommal összesen még

százhuszonöt diákot igazoltattak, akik ellen a többiekkel együtt közötrányokozás és engedély nélküli kivonulás címén indul meg a kihágási eljárás.

Olyan hírek is hallatszanak, hogy Karai Sándor magánlakásértés, valamint a táborúznél elégetett fa „felújajdonítása” címén is feljelentést készült tenni a magyar főiskolai hall-

gatók ellen. Ezt azonban még a kollégiumi igazgatóról sem tudjuk feltelezni.

Az igazoltatás után az éjjelezéstől fáradt rendőrség, amelyet ez alkalommal már egy nyiregyházi szakasszal erősítettek meg, bevonult és leszerelt.

A kultuszminiszter rendeletére bezárták a Tisza internátust és menzáját

Amikor már a kedélyek látszólag lecsillapultak, egyszerre olyan intézkedés érkezett a kultuszminisztériumból, amely az ifjúság körében a legteljesebb elkeseredést, de az egész debreceni magyar társadalomban is a legnagyobb megdöbbenést váltotta ki.

Felsőbb rendeletre ugyanis márcól-holnapra bezárták a Tisza István internátus menzáját, amivel egyszerre egész tömeg szegény diák, diáklány maradt ellátás, valósággal betevő falat nélkül.

Bár a bentlakó hallgatók egy része hazautazott is, mintegy negyven fiút és két leányt fosztott meg ez az intézkedés az élelmezéstől, többnyire megszállott területi diákokat, illető-

Teljes csendben telt el a csütörtöki nap

A liberális sajtó elleni elkeseredett tüntetésektől hangos esték után a csütörtöki nap teljes nyugalomban múlt el. S hiába folyt a tuloldali lapok lelketlen ugratása, a diákság távollartotta magát minden mozgalomtól.

leg olyan szegénysorsú ifjakat, akiknek semmi módjuk nincsen a hazautazásra.

A Hajdúföld szerkesztősége este hat órakor értesült a diákság egyik lelkes barátjától a példátlan rendelkezésről, — amely a főiskolai ifjúság szeretetéről annyit hangoztatott frázisok illusztrálására érkezett Pestről — s azonnal hozzálátott, hogy mint „kivülálló elem”, felsorakoztassa a nacionalista társadalmat diákgyerekeinek szeretetteljes istápolására.

Este 7 órakor a kiküldött meghívásokra zsúfolásig megtelt a Ker. Nemzeti Liga tágas tanácsterme a magyar társadalom vezetőalakjaival. A jelenlévők keserű hangú felszólalások után elhatározták, hogy

azonnal megalakítják a diákság tö bizottságát, amely a már csütörtökön koszt nélkül maradó egyetemi hallgatók ellátását a kezébe ragadja.

A bizottság felhívása lapunk első oldalán olvasható. De bizunk benne, hogy az a keresztyén társadalom, amely eddig oly szomorúan magára hagyta fiait az utolsó napok eseményeivel kapcsolatban, most meg fogja mutatni meleg szívét, mely együttérzést, amit oly hiába keresett a megpróbáltatások óráiban a magyar ifjúság.

Nyilat ozat

A „Debreceni Független Ujság” 1928. évi október 23-ki számának az egyetemi tüntetésekkel kapcsolatban a való tényállást rosszakaratúan el-

Vetőm gvak pácolása

megakadályozza azok úszkösödését és csiraképeségükre serkentő hatással bír. Természetesen nem minden pácoló szer mutatja fel ezt a kettős eredményt, azért nézze meg jól, hogy milyen csávázó szert használ, mert attól függ jövő évi termése. Az összes bevált pácoló szereket gyári áron árusítjuk.

Kontsek Géza k. r. t.

vagy állatölő füve, virága, bogara, lepkeje: szóval milyen a természet?

A juhászt, mint minden pásztorémbert, a természetből elsősorban az időjárás érdekli, mert a hideg szélről, esőtől, hőségtől, fagytól egyaránt félti a rábizott jószágot.

Megkezdődnek az időjósolások már a nyár kiverése előtt. Számtalan hagyományos előjelt ismer a természet fia. A sok közül álljanak itt csak a legjellemzőbbek: Ha sok a köd januárban, tavasszal fiúdnunk a sárban. Ha Dorottya szoritja, Juliánna tágitja. Ha fénylik Gyertyaszentelő, akkor az izek is vedd elő. Ahány nappal Szent György előtt kuruttyol a béka, annyi nappal utána hideg lesz. Ha a béka Szent György napja előtti napon brekeg, erős nyár lesz. Ha Pál fordulása tiszta, bőven terem mező, pusztai. Ha Pál fordul köddel, ember meghal döggel (sok halott lesz az évben.) Sándor, József, Benedek, hozzák a jó meleget. Ha szépen fénylik Vince, megtelik borral a pince. De ha csepeg, csurog, kevés lesz a borod. Ha a ludak lefelé mennek, tavasz lesz. Ha szennyesek a gólyák, jó termés lesz.

A legelőn még inkább érdeklődik a juhász az időváltozás iránt. Ha a harangot északról, vagy keletről hallja, tudja, hogy hideg lesz. Ha nyugatról hallik a hang, vagy a Nap tisztán jön fel, jó idő lesz. A Nap két oldala szivárványalaku, vaknapos, a ludak lefelé mennek, a kutya hengerződik, a birkák szökődnek, ugrálnak, a juhász lába is elkezd hasgatódni: szél lesz. Ha a naplement sárga, vörös: szél lesz. De ha fellegetes nappal után

este visszapillant a Nap: jó idő lesz. A szélismeret nagyon fontos a juhászra nézve, mert ez szabja meg a legeltetés, terelés irányát is. A juhász szél alá legeltet (széllel megy), csak ha elbitangol egy-egy jószág, akkor megy szél ellen (hogy a szél alá szokott birka az elveszett nyáj keresése közben a nyájba találjon.) Ezért sokféle szellet ismer a pásztor. Van alszél (déli), keleti, nyugati és felszél (északi), amely a legrosszabb a birkának, ezért más nevei: Babotán szel, pápista szél, Mátraszél, tokaji szél.

Máskor már délelőtt vaknap van, aztán perzel a Nap heve, délről harangszó, gőzszakatolás hallik, megszólal a tőzsir madár, hápogni kezd a béka, a fecske majdnem az embernek repül, vadul nyüzsögnek a hangyák, messziről trágyaszag jön, a számár is bőgve bandukol a karámhoz, a kutya bolondul kapor: most már biztos, hogy eső lesz. Ha délről jön: anyjáról jön, északról: apjáról. Egyik se jó, de ha apjáról jön, az rosszabb.

Éjjel is csak úgy figyel az időt a juhász, mint nappal. Látja, hogy a csillagok kergetőznek, a Hold veres: tudja, hogy szél lesz. Sok csillag van égen, a Holdnak udvara van, a birka fel-felkel nyugtából: eső lesz. Ha délről derül: bocskor merül. Széles májusban ha a csillagok menyecskezeműek (ragyogóak): fagy lesz. A számár farral északnak fekszik és szőre felborzasodik, a varjak már hainalban kárognak: hideg lesz.

Alig van szebb tudomány a pásztorcsillagászatnál.

ferditő cikke miatt helyerigazító nyilatkozat közlésére szólítottuk fel a D. F. U. szerkesztőségét.

Nyilatkozatunk azonban a sajtóörvényben megállapított időn belül a lapban nem jelent meg, miért is a

A rendőrség hivatalos jelentése az egyetemi ifjuság szerda esti tüntetéséről

Folyó hó 24-én délután a debreceni rendőrséget arról értesítették, hogy mintegy 250 egyetemi hallgató és kb. 70-80 főnyi gazdasági akadémiai hallgató a város keleti részén gyülekezik. Az ifjuság kisebb csoportokban a Miklós-utcán át feljutott a főútra, de ott a már előre elhelyezett különböző helyeket elfoglaló rendőrsztagok

az egybeverődő tömeget fegyverhasználat nélkül feloszlatták

és a Kollégium irányába menekülő tüntetőket beszorították a Kollégiumba, amelynek kapui előzőleg már be voltak zárva. Az odaszorított tüntetők azt felnyitották, azután oda benyomulva a kapukat maguk mögött bezárták. A rendőrség a Kollégiumot körülvárva, felhívta a tüntetőket a távozásra és magukat egyenként való igazolásra.

Ennek a felhívásnak foganatja nem lett.

Küldötteik a kirendelt rendőrség parancsnokától igazoltatás nélkül való szabad elmenetelt kértek és kérésüket telefonon a kapitányság vezetői előtt megismélték. Természetesen elutasító választ kaptak.

Az egyetem rektora és a gazdasági kademia igazgatója az önkéntes igazoltatás mellett való távozásra szintén felhívták az ifjuságot. Ennek

a felhívásnak azonban csak részben lett foganatja,

amennyiben a gazdasági kademia hallgatói önként alávetve magukat az igazoltatásnak, onnan eltávoztak. Az egyetemi hallgatók azonban nem voltak hajlandók a Kollégiumból távozás alkalmával magukat igazoltatásnak alávetni. A rendőrség,

nevezett lap ellen a debreceni m. kir. járásbírósnál a feljelentést a mai napon megtettük. Debrecen, 1928 október 26. Stepper Károly, Kovács Gábor joghallgatók.

tekintve, hogy a hatalmas arányú épületben a világítás hiánya miatt az igazoltatás az éjszakai órákban nem volt végezhető és tekintve, hogy sötét folyosókon esetleg olyan inzultusok támadhatnak, amely a fegyverhasználatra vezetett volna,

az igazoltatást elhalasztotta a kora reggeli órákig.

A Kollégium bejáratait erős rendőrsztagokkal megszállta és reggel félhét órakor bevonultak az épület udvarára, ahol a rendőrséget az előző este beszorított tüntetők az udvaron fogadták. A kirendelt parancsnok felszólítására

rendőrkordon közt egyenként magukat igazolva, eltávoztak.

A tüntetés alkalmával előállítottak tíz egyetemi és gazdasági akadémiai hallgatót. Az éjszaka folyamán igazolva lett 66 s a reggeli órákban pedig 160. A rendőrség így összesen mintegy

266 ifjut igazoltatott.

Ezek ellen a kihágási eljárást megindítják, tilos felvonulás és nyilvános helyen való botrányos lármázás miatt, ezen felül két egyetemi hallgató ellen hatóság elleni erőszak büntette címén folytatja a rendőrség a nyomozást.

Az államrendőrség készen várja az esetleges bekövetkezendőket. A rendőrség úgy a rektor s a gazdasági kademia igazgatója, valamint a reggeli igazoltatás alkalmával tudtára hozta a tüntető ifjuságnak, hogy újabb tüntetés, illetve újabb kihágás elkövetése esetén azok ellen, kik mint külföldi honosok, a rendőrhatalom által kiadott tartózkodási engedély alapján vannak a város területén,

az engedélyt megvonja és mint alkalmatlan külföldieket, az ország területéről eltávolítja.

Azokat a belföldieket pedig, akik nem debreceni illetőségűek, megismélt kihágás esetén, mint közbiztonságra veszélyes egyéneket, a város területéről kitalja öt évre és illetőségi helyükre toloncolják.

Bezárák a pécsi egyetemet is

Csütörtökön nagyobb szabású tüntetések voltak a pécsi egyetemen s a

Harminchárom tagu bizottság készíti elő a házszabályrevízió módosítását

Csendes nap a képviselőházban

Budapest, október 25. A Ház mai ülésén Barthos Andor, az igazolási állandó bizottság elnöke betérjett a bizottság jelentését Kállay Tibor megbízólevelének megvizsgálásáról. Az elnök Kállay Tibort igazolt képviselőnek jelentette ki.

Ezután áttértek Örfy Imre indítványa felett megindult vita folytatására.

Bródi Ernő azzal kezdte beszédét, hogy a kormány az ellenzék elnökségére törekszik a házszabályrevízióval. Ha csak technikai változtatásokról volna szó, ezeket az ellenzék is vita nélkül elfogadná. Kifogást emel a beszéddel megváltoztatása ellen. Örfy indítványát nem fogadja el.

Ezután Vass József népjóléti miniszter

ragályos betegségek elleni védekezés

párisi egyezményének beikkelyezéséről szóló javaslatot terjesztette be és kérte, hogy adják ki a Ház közegészségügyi és külügyi bizottságának.

Temesváry Imre előadó a pénzügyi és közgazdasági bizottság jelentését terjesztette be a házadó újabb megállapításáról és a községek háztartásáról szóló javaslatról.

Utána Örfy Imre a zárszó jogán szólalt fel. Részletesen fejtegeti, hogy az új házszabályokra szükség van, nemcsak azért, mert sok elavult rendelkezés van benne, hanem a formai okokon túl, politikai szempontból is. A túlságosan hosszú beszédek csak gátolják a Ház munkáját. A rövidebben megállapított beszéddél nem az ellenzék jogainak korlátozása, mert a többségi pártra is vonatkozik. Például hozza fel, hogy meg kell akadályozni azt, hogy a részletes vita során előre el nem készített javaslatokkal állhassanak elő a képviselők. Visszatartja az ellenzéknek azt a vádját, hogy a Ház sokat vakációzik.

Egyetlen külföldi parlament sem ülésezik többet, mint a magyar

majd kifejti, hogy a parlamenti felszólalás célja nem a szónoklás, hanem a vitaközlés. Nem az a fontos, hogy valaki véleményét az előző felszólalásokkal nem törődve kifejtse, hanem hogy érvek és ellenérvek által a kérdés tisztázódjék. A XX. század a parlamenttől is gyorsabb tempót kíván. A házszabályoknak ma már nemcsak az a céljuk, hogy a tanácskozás rendjét fenntartsák és a kisebbség védelmét biztosítsák, hanem hogy a Ház munkaképességét tökéletesítsék. A kisebbség jogai nem csorbulnak, mert a kisebbség a bizottságokban is számarányának megfelelően vehet részt. Nem az a szólásszabadság, hogy valaki 8 óráig beszélhessen, hanem, hogy mindenki megmondhassa azt, ami meggyőződése.

zsidó hallgatókat minden fakultásról eltávolították. Imre József rektor erre a kultuszminiszteri rendelkezés alapján bezárta az egyetemet, míg a rendőrség nagyszabású intézkedéseket tett a rend fenntartására.

A szegedi egyetem hallgatósága ma nagygyűlést tartott, amelyen ki nyilatkozta, hogy mindenben szolidáris a pesti diáksággal a numerus clausus visszaállításáért folytatott harcban.

Az elnök ezután a vitát bezárta és szavazásra tette fel az indítványt. A Ház Örfy indítványát Bródi Ernő módosításával fogadta el, amely szerint 21 tag helyett 33 tagból fog állni a kiküldendő bizottság. Elfogadta továbbá a Ház az indítványnak a záros határidőre vonatkozó részét. F. Szabó Géznak azzal a módosításával, hogy a bizottság 15 nap alatt készüjön el munkájával, valamint Jánossy Gábor módosításával, hogy a 15 napot a bizottság első összeülésétől számítsák.

Az elnök javasolta, hogy a Ház legközelebbi ülését holnap délelőtt 10 órakor tartsa és az ülés napirendjének első pontjául tűzzék ki a házszabályrevíziós bizottság 33 tagjának megválasztását.

Az elnöki indítvánnyal szemben Györki Imre azt indítványozta, hogy a Ház

tűzze napirendre Szcitovszky miniszter tegnapi beszédét.

Jánossy Gábor a Ház munkájának folytonossága és az ország érdekében az elnöki napirendi indítványt fogadta el.

Farkas István Györki indítványának elfogadását kérte. Váry Albert rámutatott arra, hogy jogerősen felmentett egyénekekkel szemben nyomozásnak helye nincs, itt csak puhatóldozási eljárást lehet folytatni. A Ház Györki indítványával szemben az elnöki napirendi indítványt fogadta el, mire az ülés félhárom után véget ért.

HAZTARTÁSI CIKKEK

kefe árúk az őszi takarításra a legnagyobb választékban,

Johnson villamos pákett fénysztító gép

egyedüli elárúsítása és kikölcsönzése

Kántor Ernő és Társánál

Városház térlet. Telefon 16-57

Tüzelőanyag

kedvező fizetési feltételek mellett legjutányosabban beszerezhető a

Tüzelő és Épületfatermeskedelmi Rt.-nál.

Debrecen, Sas-utca 4.

(Kossuth-utca sarok. Kölcsonó Segélyző palota.)

— Egyetemi hallgatók figyelmébe! Orvosi, jogi és gazdasági szakkönyvekben nagy raktárt tart és minden hallgató megrendelését pontosan intézi a Csáthy-féle egyetemi könyvkereskedés, Piac-utca 8. Telefon 2-96.

A Göncöl-szekér a pásztor éjjeli órája. Hat ökre (négy a szekérenél, kettő a rudnál) és egy bérese (a rud második csillaga) van a Göncölnek. Utána jár a fényes csillag, amely mindig egészen fenn van, akkor van éjféli. A Keresztcsillag (a Hattyu) mindig az országot mentén jár. A három csillag (Orion) után igyekezik pislogva Sánta Kati (Sirius), de akár-hogy is billeg, sohasem tudja az ételt átadni nekik. A juhász számára a sok csillag világít, a Hold pedig süt. Meg is járta egy juhász a Holddal. Nyirkos kapuját a földre teríté, hogy ha már olyan jól süt a Hold, szárítsa is meg. De csak nem száradt meg. Mivel a juhász a csillagokat mind a Holdra hozta, a Hold mérgeiben magához ragadta a szitkozódó juhászt: azóta is ott látható, hogy kampójára támaszkodva várja kiterített kapujának száradását. A Tejut sok mindennek a megmondhatója. Azon járogatót titokban haza Rákóczi a török földről, meg Kossuth Lajos Tallánországból a magyarokat vigasztalgatni. Nemsokára együtt hozták a Tejuton a veres kardot, akkor azután minden magyar oda megy, ahová ők vezetik. De feltűnik a Hajnalszék, a Göncöl-szekér rudja össze (lefelé) fordul, már pitymallik is, végre felhasad a hajnal és a juhásznek a birkákkal van dolga.

Van-e nagyobb élvezet a hajnalhasadásnál? A felkelő Nap lassanként melengetni kezd: a juhásznak megdermedt tagjait. A birkák bégetve köszöntik pásztorukat. Az ég madarai serényen mondanak „jó reggelt!” A báránybégető csikásznek (madár) mekegése kihallik a birkák

bégéséből. A magyar ruca sok juhászt keresztnevével szólít: azt mondogatja, hogy „Ádám-Gáspár-Pál-Pál-Pál!” A pipiske pipikél. A sok pacsirta a legelő füvéről függőlegesen az ég felé emelkedve, megható énekekkel köszönti a Napot, azután elnémulva leereszkedik és elbujva gyűjti tüdejébe a levegőt az égnei köszöntgetéséhez. A sok pinyt szeben beszél, mint a kanári. A dal királya, a fülemile, bájos énekével vezeti a puszta énekkarát. A pásztor-kutya (bibic) a fűvön szaladgálva, futkározva fel-felugat, ha kutya vagy pásztor van a közelében. A küllő ácsolja keresi a kenyerét. A nádi verb zsinatol. A lilik idegen nyelven, talán németül beszél. A kálmista varju is (az, amely nem bőjtől, hanem megszállja a dögöt — ha van) köszön a pásztornak jó időben. Még bojtárfinak is van madara. Nekí a sárgarigó mondogatja: „Itt a dió, fiu, fiu, itt a dió, fiu, fiu...” Sokat lehetne vitatkozni azon, hogy melyik szebb: a közel hetvenéves Haydn „Négy évszak”-a, vagy az alig negyvenéves Beethoven pastorálja (VI. symponia), vagy pedig Lisztnek „Assisi szent Ferenc prédikációja a madarakhoz”? Annyi azonban bizonyos, hogy az a szimfónia, amelyet a szabad természet ölen hallgat a pásztor: a legbölcsőbb hangszerelemű sz által van szerkesztve és a legzseniálisabb karmester által van vezényelve, éppen ezért: a legszebb szimfónia.

Madárdal mellett már kora hajnalban foglalkozni kezd a juhász a birkákkal.

Mindenféle bel- és külföldi
**szén, koksz, tojásbrikett,
 tűzifa és Berentei szén**
 Retortá bükkszén, kicsinyben és nagyban házhoz szállítva is

Gabányi Sándor utóda

Láng Miklós, Debrecen legrégebb cégénél,
 a legolcsóbb napi áron beszerezhető.
 Csapó-utca 28. szám. Telefonszám: 4-49.

A Magyar Távirati Iroda új székházának ünnepélyes felavatása

Budapest, október 25. Diszes ünnepség keretében, a Kormányzó jelenlétében avatták fel ma déli 12 órakor a Magyar Távirati Iroda, valamint a Magyar Telefonhíradó és Rádió Rt., továbbá társvállalatainak újonnan épült székházát. A meghívott előkelőségeket a Magyar Távirati Iroda és társvállalatai igazgató-sági tagjainak élén

leveldi vitéz Kozma Miklós miniszteri tanácsos

fogadta a délszaki növényekkel díszített előcsarnokban. Valamivel 12 óra előtt futottak be egymás után a királyi hercegek és a kormány tagjainak autói és a közben érkező előkelőségek lassanként teljesen megtöltötték a székház tágas parkírozott udvarát.

Déli 12 órakor futott be a főépület kapuján a Kormányzó autója az udvaron összegyűltek lelkes éljenzése közepette. A Kormányzó a Főméltóságú asszonnyal együtt jött és kíséretében volt Vértessy Sándor, a kabinet iroda főnöke, vitéz Somkuty Lószai ezredes, a katonai iroda főnöke és Molnár Gusztáv százados, szolgálatot tevő szárnysegéd.

Kozma Miklós miniszteri tanácsos, a Magyar Távirati Iroda vezető igazgatója rövid üdvözlő szavai után a Kormányzó és kísérete a rádióépület feidiszített előcsarnokába lépett és ott fogadta a Magyar Távirati Iroda, vállalatok igazgatósági tagjainak és vezetőinek tisztelgését, majd pedig az ünnepség résztvevőitől követve az ugynevezett nagy Stúdió helyiségeibe vonult át. Belépésekor az I. honvéd gyalogezred zenekara Fricsay Richárd vezénylete alatt a Himnusz hangjaival fogadta. Utána Kozma Miklós miniszteri tanácsos a következő beszédet mondta:

— Tíz esztendő fordult a történelem kerekén, mióta a világháború fegyverei elhallgattak. A harcban mindig győztes fegyvereinket az antant jobban használt szellemi és gazdasági fegyverei csavarták ki kezünkől. A politikai és gazdasági propagandának ellenfeleink részéről való mesteri alkalmazása összeomlásunknak elsőrangú tényezője volt, ez a propaganda nemcsak az antant országok győzelmi hitét tudta fenntartani, különösen a háború második felében jórészt ez irányította a központi hatalmak népeinek gondolkodásmódját. Az defetizálta a front mögötti országot és hatalmasan hozzájárult a gazdasági összeomlás előidézéséhez.

A világháború tanulsága, hogy hiába az igazság, hiába a leghősiesebb hadsereg, ha igazságunkat elhíthetnünk és céljainkat jogos célokként elismertetni a világon nem tudjuk. Már tíz éve hallgatnak a fegyverek, de a harc folyik tovább, más, ugynevezett békés fegyverekkel, a megismertetés, kapacitáció, propaganda fegyvereivel. Urrá lett a tömegekbe dobott jelszavak, megértésről, örök békéről, humanizmusról, igazságosságról beszélnek. Nekünk hasonló szellemi fegyverekkel be kell bizonyítanunk, hogy

mindez csak jelszó,

hogy minket az igazság nevében a legsúlyosabb igazságtalansággal sújtottak, hogy mai helyzetünk tarthatatlan nemcsak a mi szempontunkból, de Európa békés jövője szempontjából is.

Jövő céljaink legjobb propagandája, hogy a külföld országunkat, nemzetünket, minket ért igazságtalanságot megismerje. Ennek sok módja és eszköze van. Munkálkodni kell ezen minden magyarnak. Az egyik leghatékonyabb és legjobb mód erre mind az eszköz és lehetőség, amelynek bástyás vára ez az épületesoport, amelyet ma hivatásunk átadunk. Ide fut be minden jelentés, ami az ország kormányzatát, közvéleményét érdekli, innen áramlik ki az ether hullámokon, elzárt hárt nem ismerve, a magyar kultúra, elszakított véreinkhez épen úgy, mint a külföldre, hogy megismeresse azt a kulturát, amely magas jelentőségében, európai, különleges magyar zamatjával pedig egyik

legszívesebb és legpótolhatatlabb tényezője az egész európai kulturának.

Főméltóságú Kormányzó Ur ma 8 éve bizta ránk a magyar hírszolgálat területét. Ez a mai nap beszámoló is. Ha sikerünk volt, azt Isten segítségének és annak a törhetetlen élniakarásnak köszönhetjük, amely eltölti az egész magyar nemzetet és eme nagy nemzeti erőnek mi erre a bástyára kirendelt atomjai vagyunk. Kérem Főméltóságodat, avassa fel a magyar hírszolgálatnak ezt az új erős várát, hogy keményen dolgozva, mielőbb megérjük a magyar felámadást.

A lelkes tapssal fogadott szavakra a Kormányzó a következőképpen válaszolt:

A Magyar Távirati Iroda nagyszabású székházának ünnepélyes felavatására különös örömmel jöttem el és pedig nemcsak azért, mert őszintén örülök, hogy ez az intézmény végre olyan otthont nyert, amelyben céljainak szolgálatát ezentúl a legmodernebb berendezéssel és felszereléssel még hatásosabban fogja ellátni, hanem azért is, hogy a Magyar Távirati Iroda szervező munkájának betetőzése alkalmával

annak vezetője és munkatársai iránti elismerésemet ezzel is kifejezésre juttassam.

A hírszolgálat fontossága immár nem szorul különös hangsúlyra, hogy az különösen nekünk, akiket a nagy világ még ma is csak kevésbé ismer, mit jelent, azt saját kárunkból tapasztalhattuk, abból, ami e téren már régebben elmulasztott, épen ezért pótoljuk a mulasztottakat és a hazánk érdekében folytatandó felvilágosító munkában működők közre meggondoltan és okosan minden magyar. Erre a nagy munkára elsősorban hivatott ezen intézmény székházát pedig azzal a hő kívánsággal avatom fel, hogy az itt folytatandó nagy sulyu hazafias tevékenységet minél teljesebb siker kísérje.

Zugó taps és hosszantartó jelen-

zés követte a Kormányzó beszédét. A bensőséges ünnepély a Szózat elnevelésével ért véget.

Utána a Kormányzó, valamint a megjelent előkelőségek nagy érdeklődéssel tekintették meg a nagy Stúdió bonyolult berendezését, majd a rádiómegfigyelőbe vonultak át az ünnepség résztvevői.

A Kormányzó és kísérete végül rendkívül melegen gratulált Kozma Miklós miniszteri tanácsosnak, a MTI vezető igazgatójának, valamint a vállalatok vezető férfiainak, különösen Wünscher Frigyes dr igazgatónak, továbbá Gerlóczy Gedeon építőmérnöknek és a Stabil építő Rt. vezetőjének, kiemelve, hogy Magyarország jelentős értékkel gyarapodott a pompásan megépített hírszolgálat központjával.

Katonai szövetség Lengyelország és Románia között

Budapest, október 25. Varsói lap hírek szerint Lengyelország és Románia katonai szövetséget kötöttek.

Megfeleltek a városi közgyűlési határozatot,

mellyel Schwarcz Vilmos fiának adták ki a csatornahálózat kibővítésének tervezési munkálatát

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ismeretes, hogy a városi tanács a csatornahálózat bővítése kapcsán a felvételezésre és a tervezésre pályázatot hirdetett. A közel ötvétezer pengős munkára

két pályázat érkezett be.

Az egyik Csanak István debreceni mérnöké, a másik Sajó Istváné, aki az ismert Svarcz Vilmos fia. A Csanak ajánlata drágább volt ugyan, azonban kiderült az is, hogy Sajó a mérnöki kamara díjszabásán alul vállalta a munkát, ami fölött a városi közgyűlésen több bizottsági tag kifejezést adott rosszalásának. Az egységes és függetlenségi párti zsidók többségével a közgyűlés végül is Sajónak ítélte a munkát, amelytől elesett Csanak István, ez a kiváló debreceni mérnök, akinek — ez nyilvánvalóan kitetszett a közgyűlési szavazásból, — egyedüli büne volt, hogy nem a Svarczék vallását követi.

A városi közgyűlés eme határozata ellen most azután Bakóczy Gábor, Gál Ferenc és Kertész István bizottsági tagok alaposan indokolt

fellebbezést nyújtottak be,

melyben előadják, hogy Sajó nem is tagja a mérnöki kamarának. Nemrégiben tért haza Amerikából és ottani szereplése ismeretlen. Kifogásolják, hogy az itteni gyakorlat által megkövetelt kollégiális rovására, amerikai stílusú reklámpályázatot nyújtott be.

A fellebbezők arra kérik a minisztert, hogy a közgyűlési határozatot semmisítse meg és Csanaknak ítélje oda a munkát, ami előreláthatólag meg is fog történni.

Rothermere lord köszönete Debrecen városának

(A Hajdúföld tudósítójától.) Sir Esmond Harnsworth debreceni látogatása alkalmával a város törvényhatósági bizottsága ünnepi diszközgyűlést tartott, amelyen elhatározta, hogy a Darabos-utcat Rothermere lord nevére kereszteli el. A határozatot diszes börtetésben megküldték Rothermere lordnak, aki most megleghangú levélben köszönte azt meg dr. Hadházy Zsigmond főispánnak.

„A jegyzőkönyvi kivonat, — írja többek között a lord, — mélységgel megragadta azzal a gondolattal, hogy „Rothermere-utca” majd szüntelen eszébe juttatja Debrecen polgárait, hogy az én legnagyobb gondom: Hogyan segítsünk a bajban lévő Magyarországon és hogyan sietessük elszakított népmillióinkat az anyaországgal való egyesülés napját.”

Rothermere lord levelét Debrecen város történelmi levéltárában fogják elhelyezni.

PIPERE

szappanok minden illatban és minőségben, a legjobb mosó szappanok és szerek

PÁLFFY-nál

szerezhetők be legelőnyösebben. Kossuth utca 7.
 Telefon 16-94. szám. ::—::

Borsoss József műszaki tanácsos beszámolója amerikai utjáról

(A Hajdúföld tudósítójától.) Borsoss József műszaki tanácsos, aki az amerikai Kossuth-zarándoklattal kint járt Amerikában, utjáról most készítette el rendkívül érdekes és értékes beszámolóját, melyben különösen műszaki szempontból számol be az amerikai tapasztalatokról. A terjedelmes beszámoló jelentést 127 fénykép illusztrálja, melyet részben Vásáry István dr. polgármester-helyettes, részben Borsoss József készítettek. A városi tanács csütörtöki ülésén nagy tetszéssel szemlélte meg a jelentést, melyet bemutatnak a törvényhatósági bizottságnak is. Borsoss József tanácsos ezenkívül amerikai utjáról közölesen vetítőképes előadást tart a Mérnökegyesületben is.

A Bethlen Gábor-kör irodalmi délutánja

A Bethlen Gábor Kör október 27-én, szombaton délután 5 órakor tartja első irodalmi délutánját a Kollégium dísztermében, melyre az érdeklődőket szeretettel meghívja a Bethlen Gábor Kör elnöksége. Műsor: 1. Nyitány. Előadja a ref. tanítóképzőintézet szimfonikus zenekara, Bodnár Lajos zenetanár vezetésével. 2. Az európai kultúra kríziséről előadást tart dr. Tankó Béla egyetemi ny. r. tanár. 3. Ivánka Z.: Sajka dal. Előadja a kollégiumi kántus, Szizethy Gyula kollégiumi ének- és zenetanár vezetésével. Szünet. 4. Schubert: Moments musicaux. Előadja a ref. tanítóképzőintézet szimfonikus zenekara, Bodnár Lajos zenetanár vezetésével. 5. Műdalokat énekel Timári Mária urleány, zongorán kíséri Bodnár Lajos zenetanár: a) Liszt F.: Ha álom mély, b) Irene B. Peony: A megtért. 6. Szilágyi D.: A nagy kazánfűtő. Szavalja Dapsy Viola urleány. 7. Gaál F.: Balatoni nóták. Előadja a kollégiumi kántus, Szizethy Gyula ének- és zenetanár vezetésével.

Belépődíj nincs. Műsormegváltás 50 fillér.

Rádió az iskolán kívüli népművelés szolgálatában

(A Hajdúföld tudósítójától.) A vállas- és közoktatásügyi minisztérium — az iskolán kívüli népművelési bizottságok útján — gramfonokat bocsát a népművelés szolgálatába. Így Hajdúvármegye és Debrecen területére több ilyen készüléket adományoztak, melynek célja a régi magyar dalköltészet remekét ismertetni, ellensúlyozásul azon idegen-szerű daltermékekkel szemben, melyek a mai modern érzés- és gondolatvilágban mindinkább nagyobb tért hódítanak emberi társadalmunk minden rétegében. E gramfonkészülékek az ismeretterjesztő előadások keretében töltik be hivatásukat és ezek kapcsán a hazai dalkultúra különféle korszaka-

kát — alkalmi dalok kíséretében — fogják ismertetni.

A kultuskormány az iskolán kívüli népművelési bizottsághoz a napokban leérkezett újabb rendeletével Hajdúvármegye és Debrecen város területére hét kiváló teljesítményű rádiót adományozott, melyet a Bizottság időnkint más-más helyen fog elhelyezni. Ugyanis a budapesti leadó állomás hetenként két ízben — terv szerint csütörtökön és vasárnap 3—4 óra között — ismeretterjesztő előadásokat fog közvetíteni, még pedig a zenei tárgykörben 20, a mindennapi életből vett ismeretkörben 20 és a közérdekű aktuális témák tárgykörében 16 pernyi időtartammal.

De a népkönyvtárak fejlesztésének kérdése szintén foglalkoztatni fogja az illetékes miniszteriumot. Köztudomású, hogy a múlt év folyamán a

vármegyei és városi törvényhatóságok területére 46 különféle típusú népkönyvtár adományoztatott és helyezett el különféle kulturaközpontokban. Ezen könyvtárak sokezer könyve a legkiválóbb népies irodalmi termékeket foglalja magában, melyek kiválóan alkalmasak arra, hogy középünk önművelődési vágyát felébresszék, szellemi szükségleteiket kielégítsék.

Az iskolán kívüli népművelési bizottság a népművelési tevékenységek megszervezésénél, irányításánál a legnagyobb szakértelemmel és körültekintéssel jár el és az említett népművelési segédeszközök birtokában oly helyeken is sikerrel végzi nemzetmentő munkáját, hol eddig a főzóna, a nemtörődömség folytán lehetetlen volt eredményeket elérnie.

A város október 30-án bizottságilag átveszi a közkórházat

A kultuszminiszter 73 ezer pengőt küldött az épületben és a leltárban levő hiányok pótlására

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni közkórház ügye végre olyan fordulathoz érkezett, mely, — ugyan a nagy és nehéz kérdéseket egyáltalán nem oldja meg, — azonban alkalmas arra, hogy nagy lépésekkel jutassa előre a régen vajdó ügyet. A kultuszminiszter ugyanis leiratot intézett a város vezetőségéhez, amellyel közli, hogy a kórházi hiányosságok pótlására szükséges összeget leutalta. Az épületek hiányosságok pótlására 42.000 pengőt, a leltári hiányok pótlására 31.000 pengőt küldött. Ez tulajdonképpen térítés azokért a hiányokért, melyek az alatt állottak elő, míg a közkórház épületét az egyetem használta.

A leiratban a kultuszminiszter felhívta a város vezetőségét, hogy lépjen érintkezésbe az egyetemmel és november 1-ig bizottságilag vegye át a város a közkórházat.

A városi tanács egyhangúlag tudomásul vette a leiratot és az átvétel időpontját október 30-án délelőtt 9 órára tűzte ki s egyben a tanács tagjaiból megalkotott egy bizottságot is, amely az átvételt meg fogja ejteni.

Természetesen az átvétel nem jelenti a közkórház megnyitását is, azonban remény van rá, hogy most már nemsokára ez is be fog következni.

Az Osztálysorsjegyek árát 160 pengőre emelik fel

A nyereményeket hatvan százaléknál többel fogják növelni - A főelárusítók a vételár 16 százalékát keresik meg

Az Osztálysorsjáték most folyó húzásai általános figyelem középette, alig néhány nappal ezelőtt vették kezdetüket. Az az állandó és egyre növekvő érdeklődés, melynek az Osztálysorsjáték középpontjában áll, egyre aktuálisabbá teszi az Osztálysorsjáték játéktervének végleges rendezését. Nem szabad ugyanis elfelejteni, hogy az utóbbi években lejátszott és most folyamatban lévő játéktervek csak átmeneti jelleggel bírnak, miután számos, már hivatalos formában is megerősített kijelentés enged arra következtetni, hogy rövidesen reformálni fogják az Osztálysorsjáték egész játéktervét. A Hajdúföld annak idején már hírt adott arról, hogy

szó van az 1929 áprilisában kezdődő új játékterv megváltoztatásáról.

Az utóbbi időben pedig egyre pozitívabb formában kolportálják ezeket a híreket, úgyhogy kétségtelenül

készül valami a Pénzügyminisztérium Központnál.

Ez ügyben a Pénzügyminisztérium Központnál a következő felvilágosítást adták:

— Tekintettel arra, hogy az új játékterv elkészítésének ideje még meglehetősen messze van, hiszen az új sorsjáték csak 1929 áprilisában kezdődik, a Pénzügyminisztérium Központ hivatalos formában egyelőre még nem foglalkozott a sorsjegytervezet megváltoztatásával. Kétségtelen azonban, hogy az új játékterv kreálása szóba került és november végén, de legkésőbb december elején kezdődnek meg a pénzügyminisztérium bevonásával azok a tárgyalások, melyek végleges döntést hoznak a sorsjegyek ügyében.

— Nem újság egyébként, hogy **a sorsjegyek árának felemeléséről szó esik.**

Már régebből ismeretes a P. K. vezetőségének az a törekvése, hogy a

sorsjegy árát visszavezeti a békebeli névhez. Békében tudvalevően egy egész sorsjegy ára 160 korona volt és a Pénzügyminisztérium Központ ezt a számot legalább is pengőben el akarja érni. Különösen érthető a Pénzügyminisztérium Központnak ez a törekvése akkor, ha tudjuk azt, hogy Ausztriában és Németországban a békebeli számszerű érték — természetesen jelenleg érvényben lévő pénzegység alapján — már elértett. Így Ausztriában az egész sorsjegy ára 160 schilling, míg Németországban ugyancsak az egész sorsjegy 120 birodalmi márkába kerül.

Természetesen azonban, mielőtt a sorsjegy árának felemeléséről beszélünk, elsősorban a közönség teherbírást és a főelárusítók anyagi helyzetét kell mérlegelni. Másrészt azonban nem szabad elfelejteni, hogy ha felméljük a sorsjegyárakat, akkor a nyereményeket is erősen növelni tudjuk és ez odavezet, hogy az eddiginél sokkal tetszetősebb játéktervet tudunk produkálni, ugyhogy könnyű lenne megnyerni a közönség tetszését és szimpátiáját a drágább sorsjegyek számára is. Számolni kell azonban azzal a körülménnyel, hogy a konjunktúra változásai és a gazdasági helyzet kedvezőtlenebbre fordulása érzékenyen befolyásolja a sorsjegyzületet. Ezután — mint említettük — számolni kell a főelárusítók anyagi helyzetével is. Bár kétségtelen, hogy az elárusítók a magasabb sorsjegyár mellett jobban keresnek, de viszont nem szabad elfelejteni, hogy a kollektőrök fixre veszik át a sorsjegyeket és ha esetleg éppen a felemelt sorsjegyárak mellett az eddiginél nagyobb nehézségbe ütközik a sorsjegyek elhelyezése, úgy félt, hogy ezáltal az elárusítók anyagi ereje kimerül.

— Mindezen kétségek dacára természetesen előrelátható, hogy a Pénzügyminisztérium Központ nem tér el eredeti programjától és

csakugyan 160 pengőig emeli fel a sorsjegyek árát.

Nem nagyon valószínű, hogy ez az emelkedés successive fog történni, miután a sorsjegyzületet nem befolyásolja előnyösen az, ha a játéktervezetet évről-évre megbotlyogtják. Így tehát abban az esetben, ha a november végén vagy december elején tartandó tárgyaláson elhatározzák a sorsjegyek felemelését, akkor

a jövő év áprilisában megkezdődő húzásokra már 160 pengőbe fog kerülni egy egész sorsjegy

— Bár ez igen tekintélyes mértékű áremelés, kétségtelen, hogy nem fog általa szenvedni a sorsjegyzület, mert igaz ugyan, hogy a sorsjegyárak hatvan százalékkal emelkednek, de ezzel szemben az Osztálysorsjáték olyan helyzetbe jut, hogy

a nyereményeket több mint hatvan százalékkal tudja felemelni!

Egyrészt a magasabb sorsjegyárak mellett az eddiginél nagyobb mennyiségű áll az Osztálysorsjáték rendelkezésére a nyeremények megállapítására, másrészt pedig a főelárusítói illetékeket nem fogjuk felemelni abban az arányban, mint ahogyan az árakat emeljük.

Halottszállítás autón vidékre is!

M. kir. Tisza István Tudomány Egyetem klinikai szállítója:

Fehértói Dániel

temetkezési vállalkozó Debrecen, Dégenfeld-tér 4. szám. Telefon nappal 11-85.

Ezuton értesitem a gyászoló közönséget, hogy a mai igényeinek teljesen megfelelő

halottszállító autót

állítottam be s így módomban áll a gyászban sujtott vidékieknek is a halottaikat a lehető leggyorsabban autómon szállítani.

HÍREK

1928 október 26 (Péntek)

Prof.: Dömötör. Kath.: Dömötör.
Debrecen sz. kir. város köznevelődési könyvtára (Déri-muzeum) szeptember 1-től nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig, vasárnap délelőtt 10—12 óráig.

A gyógyszerárak közül következők tartanak éjjeli szolgálatot: Megváltó Piac-u. 18., Arany Egysz. Kossuth-u. 8., Muraközy Husyadi-u. 5., Magyar Korona Péterfia-u. 10., Nádor Szt.-Anna-u. 66., Csokonay Mester-u. 43., Arany János Csapó-u. 66.

Meteorologia: Az időjárásban változás nem várható.

— A Ker. Nemzeti Liga rendkívüli választmányi ülése. Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga debreceni osztálya szombaton, október 27-én este 6 órai kezdettel rendkívüli választmányi ülést tart, melyre a tárgysorozat nagy fontosságára való tekintettel az összes választmányi tagok megjelenését kéri az Elnökség.

— Debrecen város üdvözi a hetven éves Hubay Jenőt. A magyar társadalom most ünnepli a világhírű magyar hegedűművésznek Hubay Jenőnek hetvenedik születése napját. Ebből az alkalomból a városi tanács elhatározta, hogy Hubayt, aki Debrecennek díszpolgára is, meleg hangu üdvözlő levéllel keresi fel.

— Kijavítják a katolikus templom toronyóráját. A városi közgyűlés tudvalevőleg elhatározta, hogy a katolikus templom toronyórát kijavíttatja. A határozat jóváhagyása már elérkezett és a tanács intézkedett, hogy a munkára meghirdessék a versenytárgyalást. Remélhetőleg ezek az órák már gyorsabban elkészülnek, mint a Kistemplomnál lévők, amelyek reparálását még mindig nem lehet megkezdeni, mert az erre vonatkozó közgyűlési határozat jóváhagyása késik a minisztériumban.

— A városi tanács tudomásul vette a Csokonai-színház társulati névsorát. A Csokonai-színház igazgatója szerződésbeli kötelezettségének megfelelően bemutatta a városi tanácsnak az új társulati névsorát. Miután ezt a színügyi bizottság minden megjegyzés nélkül elfogadásra ajánlotta, a városi tanács is tudomásul vette a névsort.

— Felvétel a Magyar Iskolasznanatóriumba. A gróf Zichy János elnöke alatt álló Magyar Iskolasznanatórium Egyesület november első napjaiban a budakeszi erdőben megnyitja első, teljesen korszerűleg berendezett állandó orvosi és tanulmányi vezetés alatt álló iskolasznanatóriumát, amelybe gyenge, vészszegény, tudócsucshurutra hajlamos közép- és polgári iskolai tanulók vétetnek fel oly célból, hogy a kultuszminisztérium által hivatalból kirendelt tanárok vezetése mellett tanulmányaikat zavartalanul folytathassák, az év végén vizsgájukat letehessek és egyidejűleg szanatóriumi kezelésben is részesüljenek. A betöltendő helyek a kérelmezők vagyonaikhoz képest részben teljesen díjtalanok, részben fél, illetve egész díjazások. A jelen tanévre szóló felvételi kérelmek iskolai és orvosi bizonyítvánnyal és családi értesítővel felszerelve az egyesület központi igazgatóságához Budapest, VIII. Fng. Sándor utca 26. szám alá küldendő be postai úton.

— B. Vattay Margit táncintézetében f. hó 29-én délután 6—8-ig diák kolon veszi kezdetét. Péterfia-utca 30.

Egyesületi és társadalmi élet

A Debreceni Muzeumbartók Korona, pénteken délután 4 órakor a Déri muzeum hivatalos helyiségében tartja igazgató választmányi ülését. Utána 5 órakor a Kör közgyűlése fog lefolyni. A már 100 tagból álló kultúregyesület működése iránt nemcsak szakkörökben, de városzerte is nagy az érdeklődés.

A Szepesti Szövetség vasárnapi selymgyűlése a résztvevők vasárnap délelőtt 10 órakor gyűlekeznek az István gözmalom előtt. Onnan a Nyulason át a Nagyréde s a Pallagra mennek. Visszaérkezés délután fél öt óra, esetleg a Pallagról 4 órakor induló villamossal is. Vendégek szívesen láttatnak.

Rádió-műsor. Október 26. Péntek Budapest. Délelőtt 9.30: Hírszolgálat 12: Déli harangszó az egyetemi templomból. Időjárás-jelentés, hírszolgálat. 12.20: Kamarazene. (Temesváry—Kerpely—Polgár.) 1. Grünfeld: Szerenád. 2. Csalkovszky: Őszi dal. 3. Vecsey: Valse triste. 4. Hubay: Pici tubicám. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés. 2.30: Hírszolgálat, élelmiszerárak. 4: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata Hegedűs Vilmos dr. a Hangya szövetséget titkárnak felolvasása: Miért kellene a szövetségetek? 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés, hírszolgálat. 5: Onkel Hans németnyelvű mesedélutánja. 5.45: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Vezényel Berg Ottó karnagy. 7.40: Angol nyelvoktatás. (J. W. Thomson.) 8.15: Előadás a Studioból. Vége a szép nyárnak. Színmű három felvonásban. Irta Schöpplin Aladár. Rendezi: Hegedűs Tibor. Bevezetőt mond a szerző. 10.25: Pontos időjelzés, hírszolgálat. 10.45: Dióssy Edith, a m. kir. Operaház művésznőjének hangversenye. Zongorán kíséri: Polgár Tibor 11.20: Ifj. Radics Béla és cigányzenekarának hangversenye.

KÜLFÖLD. Bécs (517.2 és 577). Délelőtt 11 és délután 4: Hangverseny. 5.30: Áriák és dalok. 8.30: Varsói műsor. Filharmonikus hangverseny Utána jazz-band. Berlin (483.9). Délután 4.30: Schubert-dalok. Utána népszerű zene. 8: Wedekind-est. Részletek Wedekind műveiből. 8.30: Filharmonikus hangverseny Varsóból. Boroszló (322.6). Délután 4.30: Szórakoztató hangverseny. 9.15: Régi népballadák és legendák. 9.45: Kamarazene. Majna-Frankfurt (428.6). Délután 5.35: Hangverseny Stuttgartból. 8: Szimfonikus hangverseny. Utána: külföldi állomások közvetítése. Prága (348.9). Délután 12.30: Hangverseny Brünnből. 4.30: Kamarazene. 7: Rádiójáték. 8: Operaelőadás. 10.20: Táncczene. Róma (447.8). Délután 1: Kamarazene. 5.30: Ének- és zenekari hangverseny. 8.45: Olasz zenedarabok. London (361.4). Délután 1: Szonáták. 1.30: Orgona. 2: Népszerű zene. 5: Balladák. 5.30: Hangverseny. 7.45: Schubert-dalok. 9: Szimfonikus hangverseny. 11.45: Meglepetésszerű műsor

A Pesti Tőzsde új számának cikkei Csekonics Iván, Vida Jenő, Goldberger Leó, Jossua Richárd, Gerley Lajos és mások írták. Párisi, londoni, bécsi tudósításokon kívül a készülő pénzügyi reformjavaslatból közöl szenzációs információkat a lap. A Trösztől, a Földhitelintézetéről, a Hermesről, a Brauxitrol, a Drescheről és a téglakartelről stb. is érdekes cikkeket találunk a lapban, amelyek biztosítási-, textil-, áruipari-, vas- és gépipari-, színház- és autótőzsde-rovata is tökéletes és nélkülözhetetlen.

— 500 darab kerékpár eladása darabonként is. 5 pengő heti részlet. Grammofonok, Varrógépek, Rádió, Douglas, Exselsior Jap, Zündapp, Nerakar motorkerékpárok raktára és képviselete. Háromkerékű teher szállító motorkerékpárok. Legolcsóbb beszerzési forrás Csász János műszaki vállalata Debrecen, Király-utca 5.

— Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendes legyen, ez pedig a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által érhető el. Nőorvosi klinikák vezetői egyhangzóan dicsérik a valódi Ferenc József vizet, mert könnyen bevehető és rendkívül enyhe hatása gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. Kapható gyógyszerárakban, drogueriákban és fűszerüzletekben.

SZÍNHÁZ

Csokonai-színház műsora:

Péntek, bérletszünet: A régi nyár.
Szombat, bérletszünet: A régi nyár.

Vasárnap délután fél 4-kor: Orlov. Timár Ila, Unger.

Vasárnap este, bérletszünet: Tatárjárás.

Hétfő A) bérlet: Tatárjárás.

A színházi iroda hírei:

Ma, pénteken és holnap este bérletszünetben:

A RÉGI NYÁR.

Vasárnap este bérletszünetben: Tatárjárás, Kálmán Imre operettje kerül felújításra Timár Ila (Riza), Ferenczy Marian (Mogyoróssy), Tihanyi Jutka (Treszka), Unger István (Lőrentey), Tamás ((Wallerstein) és Misoga (Lohonyay) felléptével. Hétfőn A) bérletben megismétlik a kiváló darab előadását.

Vasárnap délután mérsékelt árakkal: Orlov. Timár Ila, Unger, Misoga, Tamás, Ferenczy Marian és Szigeti Jenő felléptével. A tömeges jegyelővételre való tekintettel már most ajánlatos helyről gondoskodni. Szerdán és csütörtökön délután 3-kor ifjúsági előadásul:

A colovai nábob leánya

Jön november 1-én, csütörtökön este: Hivatalnok urak. A főszerepeket Thuróczy, Halasi Mariska, Fekely Klári, Halasiné, Vajai Magda, Unger, Tamás, Szigethy Andor, Fábrián, Misoga, Lázár, László Gyula, Sugár játszik. Róth bácsi tragikomikus figuráját Szigeti Jenő ábrázolja. A Hivatalnok urak előadása iránt rendkívül élénk érdeklődés nyilvánul meg.

A mozgószínházak közleményei:

Péntek—Szombat—Vasárnap:

VIGSZÍNHÁZ

CSAK FELNŐTTERNEK!

Lon Chaney főszereplésével:

Vampirok

filmparódia 7 felvonásban. Megelőzi:

Három csésze tea

vigjáték 8 felvonásban. Főszerepben: Allen Pringle.

szappanfőzéshez

legmagasabb fokú garantált minőségű, nagyon olcsón kapható:

Stern fűstéküzletében

Piac-u. 10. (Bikával szemben.)

Saját érdekében győzdjön meg!

APOLLO

Az isteni Greta Garbo és Lars Hanson főszereplésével:

Csillagok utja

Egy színész nő regénye 8 felvonásban. Kísérők: Szerencsétlen flótások és Kísértetek kabaréja, bohózatok.

URÁNIA

Rin-Tin-Tin a főszerepben:

Rinti és Társa

(Vérdíj) színmű 7 felvonásban. Megelőzi:

A texasi lovag

Wild-west történet 6 felvonásban Főszerepben: Joan Crawford.

Előadások kezdete: hétköznap 6 és 8 óra, vasárnap 4, 6 és 8 órakor.

METEORBAN

Szombaton:

Szivek bajnoka

Egy világrekord izgalmas története 8 felvonásban Olga Csehova és Fred Solmalm.

És a fényes kísérő műsor.

Előadások kezdete: 7 és 9 órakor.

TESTEDZÉS

A Debreceni Egyetemi Athletikai Club atletika szakosztálya szakosztályi ülést tart az Egyetemi Kör helyiségében pénteken este 7 órakor. Tárty: a kegyeleti staféta beosztása és a nyíregyházi vándordíjas verseny megbeszélése. A tárgy fontosságára való tekintettel mindenki megjelenését kéri az elnökség.

TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.60

Budapest 90.60, Berlin 123.80, Newyork 519.65, London 2520.50, Páris 20.29 egy-negyed, Milano 27.22, Prága 15.40, Belgrád 9.13, Bukarest 3.14, Bécs 73.05, Amsterdam 208.32 és fél.

Hivatalos devizaárfolyamok

Egy angol font 27.75—27.90, száz „belga” 79.575—79.875, száz cseh korona 16.945—17.025, száz dán korona 152.55—153.15, száz dinár 9.99—10.05, száz dollár 570.80—572.80, száz francia frank 22.40—22.60, száz hollandi forint 229.35—230.35, száz lengyel zloty 64.10—64.10, száz lei 3.435—3.485, száz lira 30.00—30.25, száz német márka 136.375—136.875, száz norvég korona 152.50—153.10, száz osztrák schilling 80.425—80.775, száz spanyol eseta 92.20—92.80, száz svájci frank 110.15—110.55, száz svéd korona 152.90—153.50. — A nemesiémpecon a magánforgalomban a huszkoronás aranyat 24.35—23.45, az ezüst egykoronást 0.42—0.45, a forintost 1.16—1.20, az ötkoronást 2.30—2.40 pengővel jegyezték.

Gabonatőzsde

A márciusi búzát 28.28, a májusi búzát 29.06, az októberi rozost 24.88, a márciusi rozost 26.92, a májusi rozost 27.22, a májusi tengerit pedig 29.80 pengőre értékelték.

A készáruipiacon a forgalom jelentéktelen volt. A tiszavidéki búzát 26.05—26.80, a felsőtiszai 26—26.70, az egyéb származásút 25.90—26.60 pengővel jegyezték fajsúly szerint. A rozs ára 24.20—24.30 pengő között mozgott.

Állatvásár

A ferencvárosi nyílt sertésvásárra 2199 darab sertést hajtottak fel. Eladtak 1749 darabot. Az irányzat lanyha volt. Árak 43—50 kg-ként: zirsertés öreg előrendű 160—164, másodrendű 130—146, fiatal nehéz 182—184, kivételesen 186, közép 168—170, kivételesen 172, könnyű 110—125, szedett közép 146—150, angol uraságit 140—156, szedett 115—135 fillér.

Kovács Gyula

vaskereskedő Debrecen,
Fő-utca 17. sz. (Bika-sz. illó mellett sarokon)

Folytonégő kályhák
Egyszerű és zománc-
zott takaréktüzhelyek.

Kályha-előtét, tálcák, fászládák. Egészségügyi,
háztartási cikkek és
mindenféle vasárú
olcsón kaphatók.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 30 fillér és egyszerre
három reggeli lapban jelenik meg:

a HAJDUFOLD-ben
a DEBRECENI UJSÁG-ban és a
a DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG-ban.

*Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számíthatnak. — Üzleti hirdetések más
tarifa alá esnek.

LEVELEZÉS

Sydney
válaszolójaival huszon-
nyolcadikán délelőtt
10 órakor Bika bejá-
ratánál. Jelszó: amit
válaszában irt.

Vidékről
gyakran Debrecenben
találkozó fiatal intel-
ligens urhölgy ismer-
etségét keresi kelle-
mes időtöltésül fiatal
uriember. „Vidéki” je-
ligére a Hajdúföldhöz.

HÁZASSÁG

Intelligens
kereskedőseged házasság
céljából megismerkedne oly sz. rény
igényű leánnyal vagy
gyermektelen elvált
asszonnyal, ki hűséges
feleség lenne. Ajánla-
tot a Hajdúföld ki-
adóban „Hűség” jel-
igére.

KIADÓ LAKÁS

Nyilastelep,
Munkás utca 17. sz.
ház kerttel együtt bé-
re kiadó november
elsejére. 3482

Kiadó
két utcai szoba és mel-
lékhelyiségekből álló
lakás Darabos utcán.
Farágó ügyvéd, Piac
44. 3489

Évizedek
óta fennálló jómene-
telű fűszerüzlet beren-
dezésse, esetleg áru-
val, kétszobás lakással
azonnal átadó. Cim a
kiadóba. 3481

Kiadó
egy vagy 2 butorozott
szoba Király u. 5., II.
e. Telefon 961. 563

Csinosan
butorozott szoba két
nőnek kiadó, esetleg
ellátással. Csapó utca
6 szám. 3483

Különbejárati
utcai butorozott szoba
november 1-re kiadó.
Vörösmarty u. 1. balra.
3497

Kiadó
egy butorozott szoba
a Nagyerdei köruton.
Értekezni dr. Szell,
Király utca 5. 564

Irodának,
salonnak, esetleg két
személynek tágas lép-
csőházi bejárati szoba
kiadó. Piac u. 58. I.
lépcső II. em. jobbra.
1241

Kiadó
butorozott szoba, für-
dőszoba, esetleg kony-
hahasználattal. Piac u.
10. II. 2. 1242

Butorozott
Piac utca 58. II. em.
II. lépcső 29. ajtó ki-
adó. 1239

Utcai
két szoba, előszoba,
konyha, pincehelyiség-
gel azonnal kiadó. —
Bercsényi u. 38. 3485

Egy
szép szoba, konyha,
éléskamrából álló lakás
november 1-re kiadó.
Herceg u. 13. 3488

Különbejárati
butorozott szoba ki-
adó. Timár u. 25. 3495

Udvarra nyíló
szoba kiadó november
1-re. Csapó u. 56. 3487

Kiadó
száraz, világos pince-
lakás november 1 re.
Teleki u. 13 556

Szoba, konyha
kiadó, upyanoti kut-
szivattyu eladó. Mos-
kovits, Simonffy utca
34. szám 1238

Lakás
két szobás kiadó Po-
roszlai ut 5 Értekezés
szemben Telefon 273
1197

Kiadó lakás
2 szoba, konyha, ka-
mara, villany, 364 □
81 gyümölcsös esetleg
eladó Honvédtemető
utca 17 1200

Üzlethelyiség
forgalmas helyen ki-
adó Árdeklődni Hat-
van u 1 I. emelet —
Ügyvédi iroda 3411

Áradó
azonnalra Hajduszo-
boszló legjobb helyén
a Piac téren egy bazár
áruval vagy anélkül.
Cim a kiadóban 3464

Utcai
különbejárati, csino-
san butorozott parket-
tes szoba, fürdőszoba
használattal kiadó. —
Nemzetőr utca 4. em.
3462

Kiadó
egy szoba konyha a-
zonnal Honvéd utca
40 402

Butorozott
szoba egyetemi hallgató-
tónak nov. 1-re kiadó
Darabos 43. 568

Kiadó
Mester utca végén két
szobás kis lakás nagy
nyitott verandával, ér-
tekezni Gazdák Bankja
Kossuth-utca 566

Kétszobás
konyhas lakás novem-
ber elsejére kiadó. —
Bethlen u. 27. 1230

Kiadó
nagy szobás, konyhas
lakás elsejére. Erzsé-
bet u. 31. Értekez-
hetni: Weinberger
László, Széchenyi u.
1. 3454

Központban
nagy utcai szoba ki-
adó. Cim Szőlős tra-
fikban (Püspöki palo-
ta. 1209

Egy
szoba, konyhas ol-
csóbb lakást keresek
Szent Annai részén
nov. 1-re. Cim a Haj-
dúföldnél.

Két
szoba irodának, orvosi
rendelőnek, esetleg la-
kásnak kiadó. Piac u.
32., II. em. 524

Két szoba,
előszoba, konyha ki-
adó. Andrássy ut 12.
Értekezni Nagy Benő,
Rákóczi-utca 35. 3444

ELLÁTÁS

Két
szolid diák lány vagy
tisztviselő nő teljes el-
látást kaphat. Eladó
kihuzós ágy, asztali
lámpák Mester 31 sz.
559

KERESLET

Keresek
akinek italmérési joga
meévan. Megélhetés
biztosítva. Cim a ki-
adóban. 3490

Házme.tert
középkorú nvoember
1-re keres dr. Engelre
Werböczy u. 3. 3496

Penzestársat
keresek jól bevezetett
üzlethez. Qénz biztosít-
va. Értekezni Rá-
kóczi utca 5 549

Betegelőköcsikat,
kályhákat, gyermekjá-
tékokat, ebédülősznye-
geket, hálókat, magá-
nos butordarabokat és
mindenféle ingóságó-
kat azonnali megvé-
telre keres az Ingó-
sággözvetítőt. 546

Fiatál
fűszerkereskedő segéd
azonnali belépésre fel-
vétetik. Nagy Lajos,
De.ecske 1234

Főző
mindenest jó bizonyít
vánnyal és egy jó min-
denes leányt keresek
nov. 1 re. Jelentkezés
d. u. 3-6 ig. Fiu ne-
ve. ő intézet, Varga u
5. szám. 1237

12—15.000
pengőig finanszírozó
társat vagy társnőt
keresek budapesti
nagy jövedelmű trafik
megvételéhez, közre-
működéssel vagy anél-
kül. — Ajánlatokat
„Igényjogosult” jel-
igére kérek a kiadóhi-
vatalba. 1182

Intelligens nőt
lakótársul keresek —
Bethlen u. 3. 1233

ELHELYEZKEDÉS

Ur divatszakkából
jó megjelenésű segs-
det felveszünk. Aján-
latokat „Uridivat” je-
ligére a kiadó továb-
bit. 3478

Önállóan
rajz után dolgozni tudó
villamos szerelők fel-
vételeinek, Piac u. 43.
570

Intelligens
jó megjelenésű fiatal
nő állást keres else-
jére irodába, üzletbe,
vagy ehhez hasonló.
„Kezdő” jeligére Füg-
getlen Ujság kiadójá-
ba kérem. 3477

Molnársegédet
fiatalt felveszek. Wein
Mihály Nyugati u. 2
3484

Árvaleányt
felveszek teljes ellá-
tásra házi dologért. —
Nyige, Hunyadi u. 18.
3494

Egy
könyvelést, levelezést
vállal még Balázs An-
dor Darabos 27. 3474

16 éves
fiu, 4 gimnáziumi vég-
zettséggel, szorgalmas,
szolid, jó magaviseletű
ajánlkozik bármilyen
állásba, elmenne kifutó-
tónak is Ajánlatot a
Hajdúföldhöz kérünk.

Lakatos
tanulók fizetéssel fel-
vétetnek Szalkay László
és Társainál Kazinczy
2. 1097

Német
kisasszony délutáni
órákra felvé etik Gábor
Dezso, Hatvan-u. 1.,
II. em 5. 3388

Jó megjelenésű
urak fizetéssel és ju-
talékkal felvétetnek,
kereskedői pályán mű-
ködők előnyben. Phö-
nix Életbiztosító, Si-
monffy-utca 1/a. 1231
ember a kora reggeli
órákra felvétetik. Kos-
suth-utca 3., I. em

Falusi
háztartásba szakácsné
kerestetik november 1-
re, ki egy szobalán-
nyal a háztartási dol-
gokat elvégzi. Jelent-
kezni lehet október 27-
én, délelőtt 8—10 órá-
ig Debrecen, Révész-
tér 2. zám alatt. 1217

Egyedülálló
intelligens, művészet-
kedvelő, szorgalmas,
jó beszélőképességű
szépalaku nő, vagy jó-
megjelenésű férfi kor-
különbség nélkül tit-
kárnak és jegyeladás-
ra utazó színészekhez
részesedéssel azonnal
felvétetik. Betanitom.
Levelet lehetőleg fény-
képpel Buday névre
Debrecen. Poste Res-
tante. 1228

Mindenes
bejárónőt keresek jó
bizonyítvánnyal else-
jére, Hatvan-utca 1.,
I 38. 1232

27 éves
egészséges falusi asz-
szony, 7 hetes gyerme-
kével szoptatós dajká-
nak ajánlkozik, hely-
ben vagy vidékre. Ér-
tekezhetni De'brece-
ben, Révészter, 2. sz.
alatt. 1218

AJÁNLAT

Ördöcsönököt
folyósítunk házakra,
földekre, áru, ér ukpa-
pir és egyéb tárgyi fe-
dezetekre. A betétekre
magas kamatot adunk.
Gazdák Bankja, Kos-
suth és Bathyányi u.
sarok. 565

Paplant
készítik, javítok, ház-
hoz megyek, levélhi-
vásra megjelenek. Pap-
lanvarroda, Hajó u. 20.
569

Gyorsan
lebonyolítható biztos
üzlethez pénztársat
keresek. „Gyorsbonyo-
lítás” jeligére. 3486

Intelligens
izr. tanítónő osztályo-
kat tanít, németben
perfekt, vidékre ajánl-
kozik. Cim a kiadó-
ban. 3480

Mosni
vasalni házakhoz levél-
beni hieásra is megyek.
Románé, Homok utca
76. sz.

Egy
liter kütűő fajbor 1 P
20 fillér Szabónál, Ceg-
léd utca 20 3453

Gyönyörű
ebédők, Schöber ágy-
ak, masános szekré-
nyek, Wertheim szek-
rények, ágyak, réz-
ágyak, kandelaberek,
vadásztáblák, vadász-
táskák, gramofonok,
gyermekköcsik és min-
denféle ingóságok a
legjutányosabban, alkai
m áron kaphatók az
Ingóságközvetítőnél —
545

Legolcsóbb
tüzelőanyag, szagtalan
kő és salakmentes
Berentei szén, mely a
borsodi szének között
legjobb házi tüzelésre.
Kapható kizárólag
Gabányi Sándor utóda
cégnél, házhoz száll-
litva is. Csapó u. 28.
Telefon 4—49.

Debreceni
zongoratanárnő, aka-
démiai módszerrel ta-
nit. Kijárna Szobosz-
lóra órákat adni. Ma-
gyar nótákat is tanít,
kütűő eredménnyel.
Jelentkezők címét meg-
tudhatják a Szobosz-
lói Független Hajdu-
ság kiadóhivatalában.

Herkules
Tűzifatelep és szén-
raktár Károly Ferenc
József ut 4. Telefon
800. 347

Egyetemi hallgató]
kezdőknek francia órát
ad. Cím a kiadóban.
1 69

Legujabb
modellkalapok legol-
csóbban kaphatók, ala-
kitások legjutányosabb
árban készülnek Hella
kalapszalomban Csapó
utca 29 3453

Firnisz,
terpentin és olajfesté-
kek minden színben
kapható Klein, festék-
üzlet, Arany János 10,
Sefelov 1346 3378

1 pengőért
négy fogásos ebéd.
Kitűnő házikoszt Csa-
pó u 19 (Knoll ház)
Udvaron közvetlen
balra

Kályhaezüst
padlólakkok, parkett-
beeresztő és parkett-
fényesítő olcsón kap-
ható Klein festéküzlet,
Arany János utca 10.
Telefon 13-46. 3358

Zongora
órákat ad régi praxis-
sal bíró tanár. Ki-
vánatra zenedében vizs-
gátat. Magyar nótá-
kat is tanít nagy ered-
ménnyel, jutányosan.
Cím a kiadóban

Francia-német
szakos egyetemi hall-
gató nyelvoktatást,
korrepetálást olcsón
vállal. Cím a kiadó-
ban. 3365

Poloskairtat
ciángázzal és szaba-
dalmazott szerrel fele-
lősséggel vállalok. Po-
loskaszer kapható. 841
telefont tessék felhívni
Kossuth utca 48. Ná-
nassy. 3459

Legolcsóbb
női kalayok, gyors ala-
kitás Csobán Mariská-
nál Cserepes utca 16.
1188

40 darab
heverő marhát, esetleg
400 drb heverő birkát
teletetésre elvállalok.
Bővebben Hajduszo-
boszlón, Nádudvari ut
115. alatt 1235

ÖZLETEK

Kiadó
Csapó u 8. sz. alatti
üzlethelyiség Értekez-
hetni ügyvédi irodában
1199

VÉTEL

Zefirkályhát
8 jukut keresek meg-
vételre dr. Budayné,
Tiszafüred 1204

Rövidáru
üzletnek használható
berendezést veszek —
Moskovits, Hatvan u.
18 szám 1128

INGATLAN

Eladó
egy házhely a Mester
utcai sorompónál. —
Értekezhetni Gazdák
Bankja, Kossuth utca.
567

Házhely
Nyilastelepen 280 □
öles eladó. Értekezni
ügyvédi irodában Szt.
Anna u. 11 1224

Eladó ház
Felsőjózsan üzlethelyi-
séggel, 3 rendbeli la-
kással és 840 négy-
szögöl kerttel, értekez-
hetni Timár utca 23.,
hátsó udvar 1226

Gyümölcsös
és szőlő, lakással, bér-
be, illetve részes mun-
kára kiadó — Márton
ügyvéd, Piac 44. Te-
lefon 744. 1198

Kiadó
21 hold föld tanyával
Bánk 14 sz 401
Gyümölcsös
és szőlő lakással bér-
be, illetve részes mun-
kára kiadó. Márton
ügyvéd, Piac 44. Te-
lefon 744. 446

Eladó
a Homokkerten 600
n gyszögöl szőlő és
gyümölcsösrel reül-
tetett házhely. Érté-
kezni Ispótlly u. 13
sz. 1075

Házhely
Nyilastelepen 280
négyzetöles eladó.
Értekezhetni ügyvédi
irodában, Szentanna
11. sz. 1224

ELADAS

Egy
siffon, kép, sparhelt,
cső eladó, Rákóczi 21
szám. 562

Eladó
egy magas alakra való
alig használt palást
föveggel együtt. Cím
a kiadóban 1240

Eladó
használt kagytafák, ci-
pész bankli, egy ki-
dugó és egy fali siit.
Szent Vnna utca 56.,
pince.

Fényképezőgép
12-16 os Zeiss-len-
csével, alig használt
állapotban eladó. Cím:
Csapó u. 19 kereszt-
épület, Tóth orvostan-
hallgató.

Eladó
üzemképes benzinmo-
toros cséplőgarnitúra,
darálómalom beren-
pezés, radiálszita da-
rabonként is. Kossuth
u. 47. Nánassy. 3458

Két
gramafon és kétszáz
lemez eladó Simonyi
ut 9. 1236

Eladó
egy kis mangorló, egy
70 literes dupla cin-
fezők, egy 20 literes
vasfazék, két 20 lite-
res boros hordó. Pé-
terfia 70. jobbra. 553

**Ágysodronyfesztő-
gép** modern, olcsón
eladó Karingetz gép-
műhely Ispótlly utca
3-f. 1216

Épületfa
használt, — nagyobb
mennyiségben is eladó
Csapó u. 51 1215

Parkettfa
1-2 szoba részére
olcsón eladó. Darabos
utca 27 3368

Butorok,
háztartási kellékek és
egyéb ingóságok sür-
gösen eladók. Garay-
utca 26.

Eladó
ujjonnan épült családi
ház, azonnal beköltöz-
hető. — Értekezhetni:
Homok utca 61. 548

Káposztáshordó
alig használt eladó. —
Teleki u. 35. 395

Henteseknek
való husdaráló, mely-
lyel kurkát, kolbászt
is lehet iltetni eladó.
Teleki u. 35. 394

Ezerlő
fajtszta 2 éves gyö-
keres szőlővessző el-
adó. Fajborok magas-
fokuak literenként is a
legalacsonyabb napi-
áron Arany János-u.
30. és Rásó Gyula-
utca 2., vagongyár vé-
gében, az Öreg-tanya
mellett.

VEGYES

Eltűnt kerékpár.
D 1611. rendszámú
Steyr-Waffenrad ke-
rékpár (gyári szám
2105024) eltűnt. Nyom-
ra vezető 10 pengő ju-
talomban részesül. —
Cím a kiadóban. 1227

A HAJDUFÖLD REGÉNYEI

Az arkanzasi regulátorok

lra: GERSTÄCKER FRIGYES

(A „Hajdúföld“ eredeti fordítása)

(9)

„Hol marad egyáltalán Assowaum?“ — kérde a fiatalember némi türelmetlenséggel s nyergében felemelkedve visszanezett a megyei utra, mintha onnan várná felbukkanását. „Egyszerre csak eltűnt az erdőben és én azt hittem, vadat lát s az Isten tudja, mi vezette félre a nyomról. — Micsoda fel-
sleges lövés esnék innen, — folytatta halkabb hangon, szeretném, ha a puskámat magamhoz vettem volna.“

„Roberts-ék szépen üdvözöltek volna, ha te Sabbat napján mordállyal állítasz be, amikor az asszony még az indiántól sem akarja ezt eltűnni, — de erre meg amarra — az állat ugyancsak szelid — úgy látszik, nem is hall bennünket.“

Beszélgetés közben a két férfi nyugodtan lovagolt az uton s így igen közel érkezett a szarvashoz. Ez nyugodtan állt egyikében ama számos sószíkeknek, amelyek a Fourche la fave mindkét partján virágoztak és szemelláthatólag halvány sejtelve sem volt a közeledő veszedelemtől. Csupán egyszer emelte fel a fejét, de azt is inkább lélekzetvételre, mint a veszély tudatában. A férfiak látták, hogy teljesen belemélyedt a kis patak agyagos partján lévő sós süppedésbe, amelyet a lovak, tehenek, főként pedig szarvasok gyakori látogatása igen kimélyített. Pár pillanatig maradt ebben az állásban és hátát barátai felé fordítva, farkával néhányszor a körülrajzó legyek felé csapott, azután azonban ismét lehajolt élvezni a kövér föld sós ízét. Nemrég megújult agancsa mindössze négy coll hosszú volt, ilyenformán nem nagyon akadá-

lyozta abban, hogy fejét ismét benyújtsa a horpadásba, s hosszú nyelvével kihálássza a legizesőbb részeket.

„Ugyan hol bujkálhat az indián, Bill! — kiáltotta most Harper halkán és rosszul rejtett vadász-
lással, — azt hiszem, ezt a buta állatot öt lépésre meg lehetne közelíteni, annyira nem vesz észre semmit. — Ah Bill! akkor kellett volna látnod engem lopódnai, amikor még fiatal voltam. Így egy-
szer —“

„Ha a hycokori-gyökér mögöl próbálná meg Nagybácsi, azt hiszem, sikerülne“, — suttogetta mo-
solyogva a fiatalember.

„Esztelenség, fiu! Azt hiszed, hogy öreg csont-
jaimmal vasárnap az erdőben fogok csuszkalni, ár-
tatlan jószágokat rémitgetni? Nem is gondolok rá.“

Dacára az elutasító szavaknak, Harper máris lenn termelt lováról, amely türelmesen és mozdulatlan állva maradt. A kis kövér, fehérbeöltözött öreg lábujjhegyen osont, folyvást vörösebb ábrázattal, fedezve egy kidölt fa gyökereitől. Pillanatnyilag csupán azzal a szándékkal, hogy az állatnak hatalmas ugrásain mulasson, amidőn az végre közvetlen közelből észreveszi. Ez azonban semmit sem szimatolt, mivel egyenesen szél ellenében állott s bár közben ismét felemelte a fejét, egy pillanat mulva újra lehajlott és folytatta nyalakodását.

Brown William, vagy Bill, ahogyan nagybácsija szólította, maga is érdeklődni kezdett a dolog iránt s hogy a legcsekélyebb zajt is elkerülje, mozdulatlanul ült lován és feszült figyelemmel kísérte bátyja előnyomulását, aki e pillanatban a gyökérhez érkezett, s alig volt már 10 lépésnyire a szarvastól. Itt egy percre megállt és visszanezett unokaöccsére olyan csodakomikusan elhuzott arc-
cal, mintha mondaná: „Na, Bill, nem vagyok én átkozott fickó?“ Itt azonban tévovázott néhány másodpercig, vagy mert maga is elbámult a fiatal szarvasbika megfoghatatlan gondatlanságán, vagy mert nem akart tiszta cipőjével tovább menni, ahol a „lick“, azaz a sószék kivirágzott, amely mellett

az agyagtalajban esőrgedező patak partjait lágy iszap-
pá taposta össze a számtalan vadcsapás és
jószágnyom.

A régi vadászszenvedély azonban egyszerre felülkerekedett minden megfontoláson, mert most gondolt először arra a lehetőségre, hogy a vadat valóban elérheti. Minden további gondolkodás nélkül beledélt tehát a híg latyakba, ami egyszerre megsemmisítette vasárnapi cipőinek gondos kefé-
léssel előidézett ragyogását. Folyton közelebb és közelebb nyomult az állathoz s Brown lélekzetvisz-
zafojtva, megfeszített várakozással ágaskodott fel nyergében, míg az öreg ember szive ugy dobogott, — mint azt később százszor is elmesélte, — olyan hangosan, hogy minden pillanatban attól félt, a szarvasnak meg kell hallania.

Ekkor ez felemelte a fejét, mielőtt azonban megrettenve a közvetlen közelében felbukkanó fehér lénytől, egy izma is megrándulhatott volna, már rávetett magát Harper, Sabbattal és Sabbatruhával mit sem törődve s abban a pillanatban ragadta meg mindkét hátsó lábát, amidőn a halálra rémült állat felemelte azokat, hogy egyetlen ugrással meneküljön veszedelmes szomszédságától.

Ámde késő volt már. Az öreg ember acélkap-
csokként kapaszkodott a végzetének martalékául esett állatba. A kétségbeesett erőfeszítés azonban előrelendítette a foglyot s Harper egész hosszában az agyagos masszába zuhant, miközben hiában próbálta meg vastag kurta nyakát felemelni, hogy leg-
alább a fejét kimélje meg az iszapfürdőtől. Magasra fröccsent a híg latyak, amikor, mint egy dokkrol-
lebocsájtott hajó, beleloccsant.

„Tartsa erősen, — biztatta harsányan Brown,
hangosan felujongva s hallatva szokásos vadász-
kiáltását, — tartsa erősen, Nagybácsi — éljen az
öreg fickó! Ezt nevezem én vadászatnak!“

(Folytatjuk.)

